

ביצד צולין פרק שביעי פסחים

מסורת
הש"ס

פ"ה א כ"מ ט"ח מ"ה
מכללת ארבות
לג.ה.פ. 6. ע"ש"ע י"ד
ס"ה ה"פ ע"ח :

א אמרת בשלמא בשר נינהו כו' . ואין להקשות אי בשר נינהו ליכלינהו ולאו בשר גמור הוא שיהא טעמם כטעם בשר מיהו לענין שריפה בעי למימר דליהו בשר : **ל** נצרכא אלא לשמונו . קשה דברינן גיד הגשה (מולין פט.) פריך בטתן טעם והא תנן ירך שנתבשל זה גיד הגשה אם יש זה בטתן טעם אסור והשתא דילמא הא דקתני אם יש זה בטתן טעם מאסו שמונו גדיד הגשה קאמר דהבא קרי ליה גיד ושם פירשתי :

ליתן בקר שני לשריפתו . וא"כ

אי אסור לשורפו בליל מולאי י"ט עד הבקר היכי מוכח *דאין שריפת קדשים דוחה י"ט הא על כרחיך גזירת הכתוב היא דהא אפי' בלילה שהוא חול אסור לשורפו וי"ל דכיון דאסור לשורפו בבוקר ראשון ילפינן שפיר דאין שריפת קדשים דוחה י"ט והא דאסור לשורפו בליל מולאי י"ט אין תימ' שכן מלני בשלמים שאין נאכלים לאור שלישי ואפי"ה אין נשרפין עד היום כדלמרי' בריש מילתין (דף ג.) : **ו** עולת חול בשבת ט' משמע כהא דליברי חול אין קריבין בשבת ולא ב"ט וקשה דבסוף פרק טרף בקלפי (יומא מו.) אמר אברי חול שנתותרו עושה להן מערכה בפני עלמין וסודרן אפילו בשבת ואפי' לרב הוגא דפליג התם היינו דאיתו עושה מערכה בפני עלמין אבל דברי הכל סודרן על המערכה גדולה כן לריך (דף ט) וכן בסוף פ"ק דשבת אהה מבעיר למישרי אברים ופדרים הוא דאחא והיינו איברי חול שנתותרו דאברי תמיד של שבת שנתקא מעל עולת התמיד בריש אלו דברים (לעיל סו.) ודוקא אברי עולת חול ממעט הכא ודוקא ר"ת וריב"א דהתם דוקא במשלה בתי האור מיירי דנעשו כבר לחמו של מוצה שמתוך שהן לחמו של מוצה הרי הן כקרבן היום וחו ממנועו דאפי' בשבת וללישנא דאסיק נמי ההם דוקא בפסולין אי משלה בתי האור אין אי לא לא לא למעוטי כשריין אחא אלא ה"ק דלא אלתריך בכשריין לאשמע' במשלה בתי האור ומיהו אף בכשריין לא שריא אלא במשלה בתי האור אי נעשו לחמו מסופק בשאר קרבנות דלאו תמיד ומשלה בתי האור אי נעשו לחמו של מוצה למישרינהו בשבת דדילמא דוקא בתמיד מהי האי טעמא דקס תמיד דוחה שבת וא"כ דביומא (דף מו.) דריש לה ממנועו ופ"ק דשבת (דף כ.) דריש מכלל מושבותיכם וי"ל דקרא דכלל מושבותיכם גלי על במועדו דאיירי אפילו באיברים ופדרים של חול והא דלא נקט ביומא קרא דכל מושבותיכם דהויא עיקר דרשה משום דניחא ליה למינקט דרשה דמועדו דשייכא אף גבי טומאה ובכל הקרבנות :

[בשנה כד:]

רבינו חננאל

שמצאן צבורין צבורין סתן הלוצין ומתן אין הלוצין עצמות קדשים שאין בהן שבידת עצם אסור' מדרגך הלוצין הנך נמי הלוצין העצמות שמה ראב"ש שבידת עצם בעו בדיקה : אמר רב יהודה אסור רב כל הגידין כשרין ותי' מגידי צואר ואקש' עלה סתמני' דקתני הגידים שריפיהו הני גידים כמי עבדתיהו אי בשר הן אמאי ישרפו נכלינהו ואי נותר תן נותר אלא ודאי גידי צואר הן ולא יכול לאבלין ופשוטין שריפיהו ואי אפרת לאו בשר הן נשדניהו ושני' גיד הגשה הוא ואליבא דר' יהודה דאמר אינו נותר אלא בירך אחת ולא תיטא (אלא דרבי) מספקא ליה אלא אפי' תיטא פשיטא ליה דשל יפני אסורין ונתנו שותכורו ולבסוף נחטרו דהא לא אפשר למכלינהו הלך סענין שרפה : רב אשי אמר גידין דקתני בסתמני' שפנו של גיד הגשה הוא דנחת בו ישראל קדושים איסור רבינא אמר גיד חייבין הוא שפנינו במשנתנו שאין חייבין עליו דנרטי' ב' גיד הגשה אפי' שפנו שני גידין הם פנימי ספק לעצם אסור וחייבין עליו היצון עולת לבשר אפי' ואין חייבין עליו : וכל ששה עשר להיות בשבת כו' אקש' נתי עשה שנתא' (שמות י"ב ז) והנותר מטנו עד בקר באש תשרפו עשה דשריפת נותר לירדה לא תעשה כל מלאכה דיום טוב ושני חוקיה מה ה"ל עד בקר ליתן בקר שני לשריפתו אבי אבי בס' דבת תורה לרבות עולת ארבעה עשר מלחשרף ביום [מובן] דכתיב עולת שבת בשבתו דייק' מינה דאין מקריבין אלא עולת שבת בשבת בלבד אבל אברי עולת חל בשבת אי ביום טוב לא ואפי' דמבצתן להקריבין וכל שכן דלא שרפינן הסתין רבא מסיק ליה

שמאלן לצבורין לצבורין . ובדק עליונים ומלאן חלוצין : **עלמות קדשים** . לא בעו למיבדק תחתונים אבל עלמות פסח בעו למיבדק כוליה ובהא פליג רב זביד דארב נחמן דאי מלאן חלוצין לא חמייר שימוש נותר כולי האי להלריכו שריפה מספק ולומר בשר איסורייהו חלוצינהו : **כל תורה** אור **הגידין בשר** . הרי הן כבשר ונימנין עליהן בפסח ויולא ידי חובטו : **מוז מגידי צואר** . שהוא אלל הרחב וקשה ועץ בעלמא הוא : **שני גידין** . דקאמר עיקרן ומחלתן לשריפה היכי דמי : **ואי דלייטור** . ע"י שנתעללו באכילתן היינו נותר : **אלא פשיטא בגידי צואר** . קאמר ומשום שאין נאכלין מחמת קשיין מני להו בהדי עלמות וקאמר דעיקרן לשריפה דמסתמא לא אכיל להו : **אי אמרם בשלמא בשר נינהו** . ואי אכיל להו נפיק בהו אמטו להכי בעי שריפה כו' : **לא נצרכא אלא לגיד הגשה כו'** . לעולם גידי צואר לאו בשר נינהו ושאר גידים בשר גמור ורואי לאכילה ומתני' דמשמע דיש גידים שהן בשר ליטען שריפה וסתמן אין נאכלין דקאמר ישרפו בט"ו בניד הגשה שהוא רך וכשר לאכילה : **לרי יסודס** . דלמר אין עוהג אלא בלחת ולא ידעינן בהי מינייהו הילכך מתחלה עומד אותה על היטר לשריפה משום דלא ידע ליה לדיכיליה : ופרכינן תיפשוט מיהא דמספקא ליה לרבי יהודה בהי נהיג דהא מילתא איבעיא לן בפ' גיד הגשה (מולין ז) דקתני ר' יהודה אומר אין עוהג אלא בלחת והדעת מוכרעת של ימין ואיבעיא לן מיפשוט ליה לרבי יהודה דשל ימין ומאזי דעת דקא אמר דעת סודר כדמפרש התם היך המיומנת שריפה או דילמא ספוקי מספקא ליה ומאזי דעת דעת טעמ' כלומר מהסתברא הכי תיפשוט ממתני' מדקא אמר תחלתו לשריפה ודאי מספק' ליה הילכך שריפה בעו תרוייהו דלכל חד וחד אמר האי כדמבדק דהיתירא הוה והרי הוא נותר ומתחלתו לא היה יכול לאוכלו שמה זהו של איסור דאי פשיטא ליה אמאי תחלתו לשריפה דהיתירא ניכיליה דאיסורא נשדייה : **לעולם פשיטא ליה דשל ימין** . ומתני' דלא מלי אכיל ליה ומלריך ליה שריפה כשנתערבו לאחר מלאן . בשהוכרו לאו דוקא דודאי מתחלתו הוכרו דאין לך ארס שאינו מכיר בין לר ימין ללד שמאל : **רב אשי אמר** . מתני' בשמונו של גיד קאמר דמותר מן התורה ונהגו איסור בו הלכך תחלתו לשריפה דכיון דמן התורה מותר חל איסור נותר עליו ובכלל נותר לא חשיב ליה דהאי על כרחו מתחלתו לכך עומד ואינטיריך למיתנייה באנפי נפשיה ולאשמעינן דאסור לאוכלו : **שני גידין סן** . בירך : **פנימי סמוך לפסח** . זה גיד הגדול המתוח על פני כל אורך הירך ופנימי קרי ליה שהוא בצד פנימי של ירך לר הרואה את הירך השנית : **וסמוך לפסח** . עלם הקולית המתוח בבוקא דאטמא וגם יולא מבוקא דאטמא ונמתח אלל אותו עלם על פני כל אורך הירך שאסור : **ומייבין עליו** . מלקות : **מיטון** . זה גיד קצר הניתן בסוף השופי לרחבו ומיטון קרי ליה על שם שהוא מוטל ללד חיטון של ירך לר הרואה את האויר הסמוך לבשר שמובלע בבשר : **אסור** . מדרבנן : **ואין מייבין עליו** . כדמפרש טעמא התם אשר על קף הירך ההוא דפשיט ככוליה ירך והיינו פנימי אבל חיטון לא ובההוא דקאמר תנא דידן דתחלתו אינו נאכל משום איסור דרבנן וטעון שריפה דחייל עליה שם נותר דחוי מדאורייתא : **ניסי עשה** . דבאש תשרפו : **ונידיה לא טעשה** . דמלאכת י"ט : **שאיין ס"ל עד בוקר** . בתרא דהא כבר כתיב קמא : **ולא עולם מול בייט** . אלמא אפילו הקטר עולה אינו דוחה י"ט וכ"ש שריפת פסול שלה ופסח קרבן של חול הוא דזריקת דמו בארבעה עשר ואין יכול להקטירו בלילה והא דכתיב לא ליתן לבקר דמשמע הא כל הלילה יתן הא אוקימנא בארבעה עשר שחל להיות בשבת בפ' תמיד נשחט (דף נט.) : **הוא ולא מכשריו** . היכולין ליעשות מצעור יום : ולא

מולין דף ט

מולין דף טא

ס"ו דף טב

שבת דף כד
דף קל"ג
תמורה דף ד
ע"ש

[לעיל ג' ע"ג]